

สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
สรุปการติดตามประเมินผล
แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง - น้ำท่วม

ปี 2567

ลุ่มน้ำชี

สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค 3 ร่วมกับ กองบริหารจัดการลุ่มน้ำ

๑. บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๕ (๒) กำหนดให้คณะกรรมการลุ่มน้ำมีหน้าที่และอำนาจในการจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมเสนอคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) เพื่อให้ความเห็นชอบ รายละเอียดดังนี้

มาตรา ๖๑ ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งขึ้นไว้เป็นการล่วงหน้า โดยให้จัดทำเป็นแผนเพื่อเตรียมการรองรับทั้งกรณีปกติซึ่งสามารถคาดหมายได้ว่าจะเกิดภาวะน้ำแล้งในระยะเวลาใดระยะเวลาหนึ่งเป็นประจำ และกรณีที่เกิดภาวะน้ำแล้งอย่างรุนแรง โดยอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

- (๑) หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน
- (๒) งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ
- (๓) การจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง
- (๔) การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ
- (๕) วิธีการควบคุมการใช้น้ำในพื้นที่
- (๖) การหาแหล่งน้ำทดแทนและการขนส่งน้ำจากแหล่งน้ำทดแทนมายังพื้นที่ซึ่งเกิดภาวะน้ำแล้ง
- (๗) การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภาวะน้ำแล้ง

มาตรา ๖๔ ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมขึ้นไว้เป็นการล่วงหน้า โดยให้จัดทำเป็นแผนเพื่อเตรียมการรองรับทั้งกรณีปกติซึ่งสามารถคาดหมายได้ว่าจะเกิดภาวะน้ำท่วมในระยะเวลาใดระยะเวลาหนึ่งเป็นประจำ และกรณีฉุกเฉินที่มีน้ำท่วมเกิดขึ้นโดยฉับพลัน โดยในการจัดทำแผนต้องพิจารณาถึงสภาพแวดล้อม ผังน้ำ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพของพื้นที่นั้นประกอบด้วย โดยอย่างน้อยต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้

- (๑) หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน
- (๒) งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ
- (๓) การจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
- (๔) การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม
- (๕) การจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วม
- (๖) การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ
- (๗) วิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการให้น้ำระบายไปตามแนวทางที่กำหนด
- (๘) วิธีการกักเก็บน้ำเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป
- (๙) การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อาจได้รับภัยพิบัติจากน้ำท่วม

มาตรา ๑๗ (๑๐) ให้ กนช. มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาและให้ความเห็นชอบแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมของคณะกรรมการลุ่มน้ำต่าง ๆ เพื่อบูรณาการการป้องกัน

และแก้ไขภาวะน้ำท่วมระหว่างลุ่มน้ำ ซึ่งการประชุม กนช. ครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๖ และ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๗ มีมติเห็นชอบแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ทั้ง ๒๒ ลุ่มน้ำ

ทั้งนี้ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการลุ่มน้ำ ได้ดำเนินการจัดแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ทั้ง ๒๒ ลุ่มน้ำ ไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ตามมาตรา ๖๒ และ ๖๕ เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๖ และ วันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๗ และได้สร้างการรับรู้การดำเนิน ภายใต้แผนดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง

เพื่อเป็นการดำเนินการตามมาตรา ๖๓ และ มาตรา ๖๕ ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำติดตามการ ดำเนินการให้เป็นไปตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมที่ กนช. ให้ ความเห็นชอบ และทบทวนแผนป้องกันฯให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้น สทนช. ได้ติดตามการดำเนินการภายใต้แผนป้องกันฯ ดังกล่าวจนถึงเดือนกันยายน พ.ศ.๒๕๖๗

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อติดตามประเมินผลแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
๒. เพื่อเสนอแนะการเพิ่มประสิทธิภาพแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไข ภาวะน้ำท่วม

๒. วิธีการดำเนินการ

การติดตามการดำเนินงานตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม โดยใช้แบบสำรวจเพื่อวิเคราะห์การดำเนินการตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมของผู้เกี่ยวข้องกับแผนดังกล่าวในทุกมิติ ประกอบด้วย คณะกรรมการลุ่มน้ำผู้ซึ่งจัดทำแผนป้องกันฯ หน่วยงานภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้ซึ่งดำเนินการภายใต้แผนป้องกันฯ และองค์กรผู้ใช้น้ำและผู้ที่เกี่ยวข้องที่ได้รับประโยชน์และผลกระทบจากการดำเนินการภายใต้แผนป้องกันฯ

๒.๑ แบบสำรวจการดำเนินการภายใต้แผนป้องกันฯ

แบบสำรวจการดำเนินการภายใต้แผนป้องกันฯ ประกอบด้วย ๔ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ ๒ การติดตามการดำเนินการภายใต้แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง

ตอนที่ ๓ การติดตามการดำเนินการภายใต้แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ และ/หรือความคาดหวัง ภายใต้แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

เกณฑ์การให้คะแนนการดำเนินการตามแผนป้องกันฯ แบ่งออกเป็น ๕ ระดับ ดังนี้

ระดับ ๕ หมายถึง สามารถนำไปใช้ประโยชน์มากที่สุด

ระดับ ๔ หมายถึง สามารถนำไปใช้ประโยชน์มาก

ระดับ ๓ หมายถึง สามารถนำไปใช้ประโยชน์ปานกลาง

ระดับ ๒ หมายถึง สามารถนำไปใช้ประโยชน์น้อย

ระดับ ๑ หมายถึง สามารถนำไปใช้ประโยชน์น้อยที่สุด

๒.๒ กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๔ กลุ่ม ดังนี้

๑. คณะกรรมการลุ่มน้ำ ในฐานะผู้จัดทำแผนป้องกันฯ ตามมาตรา ๓๕ (๒) และติดตามการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนป้องกันฯ ตามมาตรา ๖๓ และมาตรา ๖๕
๒. หน่วยงานราชการ/รัฐวิสาหกิจ ในฐานะผู้ดำเนินการภายใต้แผนป้องกันฯ ตามมาตรา ๖๒ และมาตรา ๖๕
๓. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะผู้ดำเนินการภายใต้แผนป้องกันฯ ตามมาตรา ๖๒ และมาตรา ๖๕
๔. องค์กรผู้ใช้น้ำ ในฐานะผู้ดำเนินการร่วมกับคณะกรรมการลุ่มน้ำ หน่วยงานรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามกฎกระทรวง องค์กรผู้ใช้น้ำ พ.ศ.๒๕๖๔ ซึ่งได้รับประโยชน์และผลกระทบจากการดำเนินการภายใต้แผนป้องกันฯ

๒.๓ วิธีการวิเคราะห์

การวิเคราะห์โดยใช้กราฟใยแมงมุมหรือแผนภูมิเรดาร์ (Radar Chart) แสดงผลการติดตามภายใต้แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม รวมทั้งการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเชิงพรรณนา เพื่อใช้ในการวิเคราะห์การดำเนินการภายใต้แผนดังกล่าว นำไปสู่การเสนอแนวทางการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และสามารถใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. ผลการติดตาม

การติดตามการดำเนินการตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม โดยใช้แบบสำรวจ จำนวน ๔ กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย คณะกรรมการลุ่มน้ำในฐานะผู้จัดทำแผน หน่วยงานราชการ/รัฐวิสาหกิจและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะผู้นำแผนไปสู่การปฏิบัติ และองค์กรผู้ใช้น้ำ/ผู้เกี่ยวข้อง ในฐานะผู้ได้รับผลประโยชน์จากแผนดังกล่าว รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ ๑ จำนวนผู้ตอบแบบสำรวจ

กลุ่มเป้าหมาย	จำนวนผู้ตอบแบบสำรวจ	ร้อยละ
๑. คณะกรรมการลุ่มน้ำ	๗	๒.๘๓
๒. หน่วยงานราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๓๘	๑๕.๓๘
๓. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๙๒	๗๗.๗๓
๔. องค์กรผู้ใช้น้ำ/ผู้เกี่ยวข้อง	๑๐	๔.๐๕
รวม	๒๔๗	๑๐๐

ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความเข้าใจแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ ๒ ระดับความเข้าใจแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

ระดับความเข้าใจ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยมาก / ไม่เคยรับทราบ	๑๖	๖.๔๘
น้อย	๓๓	๑๓.๓๖
ปานกลาง	๑๑๙	๔๘.๑๘
มาก	๗๒	๒๙.๑๕
มากที่สุด	๗	๒.๘๓
รวม	๒๔๗	๑๐๐

ผู้ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่มีระดับความเข้าใจแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๑๘

๓.๑ แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง

การติดตามการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งที่ กนช. ให้ความเห็นชอบ เพื่อนำไปสู่ข้อเสนอแนะในการทบทวนแผนให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้อยู่ในสภาพที่พร้อมจะดำเนินการได้เมื่อเกิดภาวะน้ำแล้ง ตามมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.๒๕๖๑ ต่อแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง ตามมาตรา ๖๑ โดยมีผลการวิเคราะห์การดำเนินการตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและข้อเสนอแนะ ดังนี้

รูปที่ ๑ คะแนนการดำเนินการตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง วิธีการควบคุมการใช้น้ำในพื้นที่

ตารางที่ ๓ คะแนนการดำเนินการตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง

รายการ	การใช้ประโยชน์ ((๑)น้อยที่สุด – (๕)มากที่สุด)
๑. หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน	๓.๖๙
๒. งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ	๓.๓๒
๓. การจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง	๓.๖๐
๔. การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ	๓.๖๘
๕. วิธีการควบคุมการใช้น้ำในพื้นที่	๓.๔๒
๖. การหาแหล่งน้ำทดแทนและการขนส่งน้ำจากแหล่งน้ำทดแทนมายังพื้นที่ซึ่งเกิดภาวะน้ำแล้ง	๓.๔๗
๗. การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภาวะน้ำแล้ง	๓.๖๐

การติดตามการดำเนินการตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง พบว่า การใช้ประโยชน์ในด้านงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ, วิธีการควบคุมการใช้น้ำในพื้นที่ และการหาแหล่งน้ำทดแทนและการขนส่งน้ำจากแหล่งน้ำทดแทนมายังพื้นที่ซึ่งเกิดภาวะน้ำแล้ง มีระดับคะแนนในการใช้ประโยชน์น้อย โดยมีคะแนน ๓.๓๒, ๓.๔๒ และ ๓.๔๗ ตามลำดับ ซึ่งมีข้อเสนอแนะในการเพิ่มประสิทธิภาพต่อแผนป้องกันฯ ดังนี้

ตารางที่ ๔ ข้อเสนอแนะจากการดำเนินการภายใต้แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง

รายการ	ข้อเสนอแนะ
๑. หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน	- ควรกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุนในระดับพื้นที่ให้มีความชัดเจน ให้มีการทำงานบูรณาการร่วมกันของแต่ละหน่วยงาน รวมทั้งให้มีการชี้แจงแผนการดำเนินงาน - ควรมีการจัดตั้งหน่วย/ศูนย์ประสานงานในระดับพื้นที่ลุ่มน้ำ รวมทั้งช่องทางการติดต่อต้องชัดเจน เช่น สายด่วน ไลน์กลุ่ม เว็บบอร์ด แอปพลิเคชัน ฯลฯ
๒. งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ	- ควรเพิ่มข้อมูลเกี่ยวกับสถิติงบประมาณที่ผ่านมา หลักเกณฑ์และขั้นตอนการของงบประมาณ ทั้งงบปกติ งบกลาง งบเชิงป้องกันหรือยับยั้งภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน และงบที่ต้องเตรียมไว้สำหรับการชดเชยต่าง ๆ - ควรมีการวางแผนการขอตั้งงบประมาณสำหรับป้องกันสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในแต่ละปี - สร้างการรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการใช้งบประมาณ ในกรณีเกิดเหตุเร่งด่วนฉุกเฉินจำเป็น - ควรกำหนดแนวทาง หลักเกณฑ์ ประเภทการเยียวยา/เงินชดเชย ตาม พ.ร.บ. ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑
๓. การจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง	- ควรเพิ่มเติมข้อมูลอาคารชลศาสตร์ แหล่งน้ำขนาดใหญ่ แหล่งน้ำขนาดกลาง แหล่งน้ำขนาดเล็ก(ถ้ามี) แหล่งน้ำใต้ดิน ในระดับจังหวัดจนถึงระดับตำบล - ควรเพิ่มเติมข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง - ควรมีบัญชีเครื่องจักรเครื่องมือ และสถานภาพความพร้อมใช้งาน - ควรเพิ่มข้อมูลฝังน้ำ - ควรมีการระบุแนวทางการบริหารจัดการ และองค์ความรู้ในการจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบ - ควรเชื่อมโยงข้อมูลจากพื้นที่ซึ่งเป็นความต้องการน้ำที่แท้จริง จากกลุ่มองค์กรผู้ใช้น้ำ กลุ่มเกษตรกรกลุ่มอาชีพอื่น ๆ

รายการ	ข้อเสนอแนะ
๔. การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ	- ควรมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลสถานการณ์น้ำที่ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ครบถ้วน และติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิดตลอดเวลา - ควรระบุช่องทางในการติดตามสถานการณ์น้ำ และการเชื่อมต่อข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นข้อมูลเดียวกัน รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลได้สะดวกและทั่วถึงในทุกพื้นที่ - ควรสร้างความตระหนักรู้ให้แก่ประชาชนอย่างจริงจังในการรับมือกับภัยที่ทั้งก่อนเกิดภัยแล้ง ระหว่างเกิดภัยแล้ง และหลังเกิดภัยแล้ง จะเกิดขึ้น
๕. วิธีการควบคุมการใช้น้ำในพื้นที่	- ควรเพิ่มเติมเกณฑ์การจัดลำดับความสำคัญกิจกรรมการใช้น้ำ ตามประกาศของคณะกรรมการลุ่มน้ำและคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) - ควรเพิ่มเติมแผนการสร้างเสริมความเข้มแข็งและการมีส่วนร่วมของผู้ใช้น้ำ องค์กรผู้ใช้น้ำ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) - มีแนวทางแบบแผนในการควบคุมการใช้น้ำที่ชัดเจน สามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขให้ได้ตามสถานการณ์ และสร้างการรับรู้ของประชาชน
๖. การหาแหล่งน้ำทดแทนและการขนส่งน้ำจากแหล่งน้ำทดแทนมายังพื้นที่ซึ่งเกิดภาวะน้ำแล้ง	- ควรเสนอแนวทาง/วิธีปฏิบัติที่ชัดเจนในการหาแหล่งน้ำ และการขนส่งน้ำจากแหล่งน้ำข้างเคียง แหล่งน้ำใต้ดิน มาใช้ทดแทนในพื้นที่ซึ่งเกิดภาวะน้ำแล้ง - พื้นที่ระดับตำบลควรจัดทำแผนเผชิญเหตุ ให้สอดคล้องกับแผนในระดับอำเภอ จังหวัด ในการแก้ปัญหาขาดแคลนน้ำในพื้นที่ - ให้ความสำคัญในการพัฒนาแหล่งน้ำในลำน้ำสาธารณะให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
๗. การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภาวะน้ำแล้ง	- ควรเพิ่มข้อมูล กลไก/ขั้นตอน/ผังปฏิบัติงาน ร่วมกันของหน่วยงานให้ชัดเจน ในการบูรณาการให้การช่วยเหลือประชาชน

๓.๒ แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

การติดตามการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมที่ กนข. ให้ความเห็นชอบ เพื่อนำไปสู่ข้อเสนอแนะในการทบทวนแผนให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปตามมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.๒๕๖๑ ต่อแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ตามมาตรา ๖๔ โดยมีผลการวิเคราะห์การดำเนินการตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมและข้อเสนอแนะ ดังนี้

รูปที่ ๒ คะแนนการดำเนินการตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

ตารางที่ ๕ คะแนนการดำเนินการตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

รายการ	การใช้ประโยชน์ ((๑)น้อยที่สุด - (๕)มากที่สุด)
๑. หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน	๓.๖๙
๒. งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ	๓.๔๗
๓. การเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม	๓.๖๐
๔. การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม	๓.๕๔
๕. การจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วม	๓.๕๕
๖. การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ	๓.๖๙
๗. วิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการให้น้ำระบายไปตามแนวทางที่กำหนด	๓.๔๐
๘. วิธีการกักเก็บน้ำเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป	๓.๕๗
๙. การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อาจได้รับภัยพิบัติจากน้ำท่วม	๓.๖๓

การติดตามการดำเนินการตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม พบว่า การใช้ประโยชน์ในด้านวิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการให้น้ำระบายไปตามแนวทางที่กำหนด, งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ และการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม มีระดับคะแนนในการใช้ประโยชน์น้อย โดยมีคะแนน ๓.๔๐, ๓.๔๗ และ ๓.๕๔ ตามลำดับ ซึ่งมีข้อเสนอแนะในการเพิ่มประสิทธิภาพต่อแผนป้องกันฯ ดังนี้

ตารางที่ ๖ ข้อเสนอแนะจากการดำเนินการภายใต้แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

รายการ	ข้อเสนอแนะ
๑. หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน	- ควรกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุนในระดับพื้นที่ที่มีความชัดเจน รวมทั้งให้มีการชี้แจงแผนการดำเนินงาน - ควรมีการจัดตั้งหน่วย/ศูนย์ประสานงานในระดับพื้นที่ลุ่มน้ำ รวมทั้งช่องทางการติดต่อต้องชัดเจน เช่น สายด่วน ไลน์กลุ่ม เว็บบเพจ แอปพลิเคชัน ฯลฯ
๒. งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ	- ควรเพิ่มข้อมูลเกี่ยวกับสถิติงบประมาณที่ผ่านมา หลักเกณฑ์และขั้นตอนการของงบประมาณ ทั้งงบปกติ งบกลาง งบเชิงป้องกันหรือยับยั้งภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน และงบที่ต้องเตรียมไว้สำหรับค่าทดแทนหรือค่าชดเชยความเสียหาย ตาม พ.ร.บ.น้ำ ๒๕๖๑ - ควรมีการวางแผนการขอตั้งงบประมาณสำหรับป้องกันสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในแต่ละปี - สร้างการรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการใช้งบประมาณในกรณีเกิดเหตุเร่งด่วนฉุกเฉินจำเป็น
๓. การจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม	- ควรเพิ่มเติมข้อมูลอาคารชลศาสตร์ แหล่งน้ำขนาดใหญ่ แหล่งน้ำขนาดกลาง แหล่งน้ำขนาดเล็ก(ถ้ามี) ในระดับจังหวัดจนถึงระดับตำบล - ควรเพิ่มเติมข้อมูลพื้นที่เกิดอุทกและพื้นที่เสี่ยงเกิดอุทกภัย และมีการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ - ควรมีบัญชีเครื่องจักรเครื่องมือ และสถานภาพความพร้อมใช้งาน - ควรเพิ่มข้อมูลฝั่งน้ำ - ควรมีการระบุแนวทางการบริหารจัดการ และองค์ความรู้ในการจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบ
๔. การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม	- ควรเพิ่มข้อมูลการบริหารความเสี่ยง/หลักเกณฑ์ของกลุ่มน้ำ เช่น จุดสังเกต จุดเฝ้าระวัง การวิเคราะห์เพื่อยกระดับภัย การเตรียมความพร้อมหากเกิดภัย

รายการ	ข้อเสนอแนะ
	- ควรมีการระบุขั้นตอนการชักซ้อมแผนเผชิญเหตุ/แผนอพยพ - ควรเพิ่มข้อมูลจุดวิกฤติ พื้นที่เปราะบาง พื้นที่เสี่ยงในระดับตำบล พื้นที่อพยพ - ควรเพิ่มการวิเคราะห์การบริหารจัดการตามสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น การจัดจราจรน้ำ ที่จุดเฝ้าระวังสำคัญ - -ควรเพิ่มกระบวนการหรือขั้นตอนการดำเนินงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ชัดเจนหากเกิดสถานการณ์ ตาม พ.ร.บ.น้ำ ๒๕๖๑
๕. การจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วม	- ควรเพิ่มข้อมูลสถานีอุตุ-อุทก (สถานีหลัก สถานีรอง) - ควรระบุช่องทางการแจ้งเตือนภัยอย่างชัดเจน - ควรระบุผังความเชื่อมโยงการเตือนภัยของข้อมูลน้ำฝน น้ำท่า น้ำป่าไหลหลาก
๖. การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ	- ควรมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ครบถ้วน และติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิดตลอดเวลา - ควรระบุช่องทางการติดตามสถานการณ์น้ำ และการเชื่อมต่อข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นข้อมูลเดียวกัน รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลได้สะดวกและทั่วถึงในทุกพื้นที่
๗. วิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการให้น้ำระบายไปตามแนวทางที่กำหนด	- เพิ่มข้อมูลการวิเคราะห์วิธีการระบายล่วงหน้าให้ชัดเจน พร้อมผลกระทบที่จะเกิด และแนวทางป้องกัน/ช่วยเหลือ/แก้ไข - เพิ่มข้อมูลสถานการณ์ต่าง ๆ และการบริหารจัดการ - เพิ่มข้อมูลระบบลำน้ำ ระยะเวลาเดินทางของน้ำ และ ความจุของลำน้ำ (Schematic diagram) - เพิ่มข้อมูลการบริหารจัดการในพื้นที่ลุ่มต่ำ/แก้มลิง - ข้อมูลการวิเคราะห์ต่าง ๆ ให้อ้างอิงข้อมูลจากฝั่งน้ำ
๘. วิธีการกักเก็บน้ำเพื่อน้ำไปใช้ประโยชน์ต่อไป	- ควรเพิ่มข้อมูลแหล่งน้ำในพื้นที่และการจัดการน้ำที่กักเก็บได้ - ประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง
๙. การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อาจได้รับภัยพิบัติจากน้ำท่วม	- ควรเพิ่มข้อมูล กลไก/ขั้นตอน/ผังปฏิบัติงาน ร่วมกันของหน่วยงานให้ชัดเจน

๓.๓ ความคาดหวังต่อแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

ผู้ตอบแบบสำรวจมีความคาดหวังและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมภายใต้แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ดังนี้

๓.๓.๑ ด้านการจัดสรรงบประมาณ กรณีเกิดน้ำท่วมหรือน้ำแล้ง ควรมีการจัดสรรงบประมาณให้หน่วยงานราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างเพียงพอสำหรับการป้องกัน แก้ไข และเยียวยา

๓.๓.๒ ด้านการจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง น้ำท่วม ควรมีการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ ครอบคลุมถึงบริบทของแต่ละพื้นที่ได้มากที่สุด มีการประสานข้อมูลระหว่างหน่วยงานกับภาคส่วนต่าง ๆ โดยมีแผนหลายระดับ ให้สามารถปรับใช้ได้ตามสถานการณ์ แนวทางในระดับแผนงานระดับปฏิบัติ ควรมีทิศทางเดียวกัน หน่วยงานที่รับผิดชอบควรวางแผนบูรณาการทำงาน ของทุกภาคส่วนภายใต้แผน รวมทั้งส่งเสริมความรู้และเทคโนโลยี สร้างความตระหนักรู้ การทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ และนำเทคโนโลยีมาใช้ เช่น GIS, ระบบเตือนภัยล่วงหน้า และการพยากรณ์อากาศ มาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนและรับมือน้ำท่วม เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้การแก้ไขปัญหาตรงกับความต้องการและมีความยั่งยืน เมื่อเกิดภาวะน้ำแล้ง น้ำท่วมสามารถนำแผนงานมาปฏิบัติได้ทันที มีการถ่ายทอดแผนงาน/ความรู้ในระดับท้องถิ่น รวมถึงให้มีการทบทวนแผนปฏิบัติการ และประเมินผลการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามแผนได้มีประสิทธิภาพหรือมีการประเมินผล และปรับปรุงแผนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้แผนมีความเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ ในการแก้ไขปัญหา น้ำแล้ง และน้ำท่วม ระบุหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบกรณีเกิดภัยให้ชัดเจน กำหนดหน่วยงานที่จัดเก็บข้อมูลและประมวลผลข้อมูล ให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

๓.๓.๓ ความคาดหวังด้านข้อมูลข่าวสารในองค์กรรวมเพื่อประเมินพื้นที่ที่จะได้รับผลกระทบพร้อมป้องกันหากเกิดเหตุการณ์ได้ทันที มีช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนได้เข้าถึงข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน การเผยแพร่ข้อมูลควรใช้ช่องทางหลากหลาย เข้าถึงประชาชนทุกกลุ่ม ทั้งภาษา และรูปแบบ ข้อมูลควรชัดเจน เข้าใจง่าย และทันสมัย ควรมีการฝึกอบรม และสร้างความตระหนักรู้ ให้ประชาชน รู้จัก วิธีการป้องกัน ตนเอง และรับมือ กับน้ำท่วม การสื่อสาร ควรเน้นความร่วมมือ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา เพิ่มการเข้าถึงเครื่องมือ, อุปกรณ์ และการติดต่อประสานงานกับพื้นที่ประสบภัยให้มากขึ้น

๓.๓.๔ ความคาดหวังด้านการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในภาวะน้ำแล้ง น้ำท่วม ควรมีการจัดทำพื้นที่เสี่ยงน้ำแล้ง-น้ำท่วมและมีการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ เพื่อให้สามารถนำข้อมูลไปให้ได้อย่างทันท่วงที ควรเสนอแนวทาง/วิธีปฏิบัติที่ชัดเจนในการหาแหล่งน้ำและการขนส่งน้ำจากแหล่งน้ำข้างเคียง แหล่งน้ำใต้ดิน มาใช้ทดแทนในพื้นที่ซึ่งเกิดภาวะน้ำแล้ง ให้มีความสำคัญในการพัฒนาแหล่งน้ำในลำนน้ำสาธารณะให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๔. สรุปผลและข้อเสนอแนะ

๔.๑ สรุปผล

สททช. ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการลุ่มน้ำชี ได้จัดส่งแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมที่ กทช. เห็นชอบ ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำ หน่วยงานภาครัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรียบร้อยแล้ว รวมทั้งได้สร้างการรับรู้การดำเนินการภายใต้แผนดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง ในการนี้ เพื่อเป็นการติดตามการดำเนินการตามมาตรา ๖๓ และ มาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.๒๕๖๑ จึงได้จัดทำแบบสอบถามเพื่อติดตามการนำไปใช้ประโยชน์และข้อเสนอแนะของการดำเนินการภายใต้แผนดังกล่าว ซึ่งมีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น ๒๔๗ ราย ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับความเข้าใจแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมในระดับปานกลาง

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นควรเพิ่มประสิทธิภาพแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง ในด้านงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ วิธีการควบคุมการใช้น้ำในพื้นที่ และการหาแหล่งน้ำทดแทนและการขนส่งน้ำจากแหล่งน้ำทดแทนมายังพื้นที่ซึ่งเกิดภาวะน้ำแล้ง ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นควรเพิ่มประสิทธิภาพแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ในด้านวิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการให้น้ำระบายไปตามแนวทางที่กำหนด งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ และการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม ตามลำดับ

๔.๒ ข้อเสนอแนะ

การดำเนินการภายใต้แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง มีข้อเสนอแนะเพื่อนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพแผนดังกล่าวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ได้แก่ **ด้านการจัดสรรงบประมาณ** กรณีเกิดน้ำแล้ง ควรมีการจัดสรรงบประมาณให้หน่วยงานราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างเพียงพอสำหรับการป้องกัน แก้ไข และเยียวยา เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนฯ **ด้านการควบคุมการใช้น้ำในพื้นที่** ควรมีการประสานข้อมูลระหว่างหน่วยงานกับภาคส่วนต่าง ๆ ในการจัดการการควบคุมการใช้น้ำ ควรมีทิศทางเดียวกัน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนและรับมือกับน้ำแล้ง เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้การแก้ไขปัญหาตรงกับความต้องการและมีความยั่งยืน และเห็นควรระบุหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบกรณีเกิดภัยให้ชัดเจน **ด้านความคาดหวังด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง** ที่อาจเกิดขึ้นในภาวะน้ำแล้ง ควรมีการจัดทำพื้นที่เสี่ยงน้ำแล้งและมีการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ เพื่อให้สามารถนำข้อมูลไปใช้ได้อย่างทันทั่วทั้งที่ ควรเสนอแนวทาง/วิธีปฏิบัติที่ชัดเจนในการหาแหล่งน้ำและการขนส่งน้ำจากแหล่งน้ำข้างเคียง แหล่งน้ำใต้ดิน มาใช้ทดแทนในพื้นที่ซึ่งเกิดภาวะน้ำแล้ง ให้ความสำคัญในการพัฒนาแหล่งน้ำในลำน้ำสาธารณะให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

การดำเนินการภายใต้แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม มีข้อเสนอแนะเพื่อนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพแผนดังกล่าวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ได้แก่ **ด้านวิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการให้น้ำระบายไปตามแนวทางที่กำหนด** เห็นควรเพิ่มข้อมูลการวิเคราะห์วิธีการระบายล่วงหน้าให้ชัดเจนพร้อมผลกระทบที่จะเกิด และแนวทางป้องกัน/ช่วยเหลือ/แก้ไข เพิ่มข้อมูลสถานการณ์น้ำด้านต่าง ๆ และการบริหารจัดการ ข้อมูลระบบลำน้ำ ระยะเวลาเดินทางของน้ำ และความจุของลำน้ำ

(Schematic diagram) การบริหารจัดการในพื้นที่ลุ่มต่ำ/แก้มลิง ข้อมูลการวิเคราะห์ต่าง ๆ ให้อ้างอิงข้อมูลจากผังน้ำ **ด้านการจัดสรรงบประมาณ** กรณีเกิดน้ำท่วม ควรมีการจัดสรรงบประมาณให้หน่วยงานราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างเพียงพอสำหรับการป้องกัน การเร่งระบายน้ำ และเยียวยา เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนฯ **ด้านความคาดหวังด้านการจัดการความเสี่ยง** ที่อาจเกิดขึ้นในภavnน้ำท่วม ควรมีการจัดทำพื้นที่เสี่ยงน้ำแล้งและมีการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ เพื่อให้สามารถนำข้อมูลไปให้ได้อย่างทันท่วงที ควรเพิ่มข้อมูลจุดวิกฤติ พื้นที่เปราะบาง พื้นที่เสี่ยงในระดับตำบล พื้นที่อพยพข้อมูลการบริหารความเสี่ยง/หลักเกณฑ์ของกลุ่มน้ำ เช่น จุดสังเกต จุดเฝ้าระวัง การวิเคราะห์เพื่อยกระดับภัยการเตรียมความพร้อมหากเกิดภัย มีการระบุขั้นตอนการซักซ้อมแผนเผชิญเหตุ/แผนอพยพ รวมทั้งเพิ่มข้อมูลการวิเคราะห์การบริหารจัดการตามสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น การจัดจราจรน้ำ ที่จุดเฝ้าระวังสำคัญ และเพิ่มกระบวนการหรือขั้นตอนการดำเนินงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ชัดเจนหากเกิดสถานการณ์ ตาม พ.ร.บ.น้ำ ๒๕๖๑

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

การติดตามการดำเนินการภายใต้แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

คำชี้แจง

พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.๒๕๖๑ กำหนดให้คณะกรรมการลุ่มน้ำมีหน้าที่และอำนาจในการจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมเสนอคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) เพื่อให้ความเห็นชอบ ซึ่งการประชุม กนช. ครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๖ และ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๗ มีมติเห็นชอบแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม จำนวน ๒๒ ลุ่มน้ำ ตาม QR code ด้านล่าง

สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการลุ่มน้ำได้จัดส่งแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบและดำเนินการ จึงได้จัดทำแบบสอบถามฉบับนี้ขึ้น เพื่อติดตามการดำเนินการภายใต้แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ตามมาตรา ๖๓ และ ๖๕ แห่ง พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำ พ.ศ.๒๕๖๑

ทั้งนี้ การตอบแบบสอบถามฉบับนี้เป็นการประเมินการใช้ประโยชน์จากแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมฉบับดังกล่าว โดยมีสมมติฐานว่าหากเกิดสถานการณ์น้ำจะสามารถใช้แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมฉบับนี้ เพื่อป้องกันและบรรเทาสถานการณ์น้ำที่อาจจะเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นเพียงใด ในการนี้ผลจากแบบสอบถามฉบับนี้ เพื่อหาแนวทางพิจารณาแก้ไขนำไปสู่การทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ตามมาตรา ๖๒ ๖๓ และ ๖๕ แห่ง พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำ พ.ศ.๒๕๖๑ ต่อไป

QR Code แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกัน
และแก้ไขภาวะน้ำท่วม

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. กลุ่มน้ำ ☐ (๒๒ กลุ่มน้ำ).....
๒. อายุ ☐ น้อยกว่า ๓๐ ปี ☐ ๓๐ - ๔๐ ปี ☐ ๔๐ - ๕๐ ปี
☐ ๕๐ - ๖๐ ปี ☐ มากกว่า ๖๐ ปี
๓. ประสบการณ์การทำงานด้านทรัพยากรน้ำ ☐ น้อยกว่า ๕ ปี
☐ ๖ - ๑๐ ปี
☐ ๑๑ - ๑๕ ปี
☐ ๑๖ - ๒๐ ปี
☐ มากกว่า ๒๐ ปี
๔. กลุ่ม ☐ คณะกรรมการกลุ่มน้ำ
☐ หน่วยงานภาครัฐ
☐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
☐ องค์กรผู้ใช้น้ำ
☐ อื่นๆ (ระบุ)

ตอนที่ ๒ ชื่อหน่วยงาน (หากคุณเป็นหน่วยงานภาครัฐ)

ชื่อหน่วยงานระดับกรม.....
ชื่อหน่วยงานระดับพื้นที่.....

ตอนที่ ๓ พนักงานเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๑ (หากคุณเป็นหน่วยงานภาครัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

ท่านเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๑ หรือไม่
☐ ใช่
☐ ไม่ใช่
☐ ไม่ทราบ

ตอนที่ ๔ ความเข้าใจ แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

ท่านมีความเข้าใจ แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ระดับใด
☐ มากที่สุด (๑๐๐%)
☐ มาก (๗๕%)
☐ ปานกลาง (๕๐%)
☐ น้อย (๒๕%)
☐ น้อยมาก / ไม่เคยรับทราบ (หากตอบข้อนี้ ให้ข้ามไปตอบตอนที่ ๗)

ตอนที่ ๕ แบบสำรวจเพื่อติดตามการดำเนินการภายใต้แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง

ขอให้ท่านแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนป้องกันฯ ว่าสามารถนำข้อมูลจากแผนดังกล่าวไปใช้ประโยชน์อยู่ในระดับใด โดยแบ่งเป็น ๕ ระดับ ดังนี้

ระดับ ๕ หมายถึง สามารถนำไปใช้ประโยชน์มากที่สุด

ระดับ ๔ หมายถึง สามารถนำไปใช้ประโยชน์มาก

ระดับ ๓ หมายถึง สามารถนำไปใช้ประโยชน์ปานกลาง

ระดับ ๒ หมายถึง สามารถนำไปใช้ประโยชน์น้อย

ระดับ ๑ หมายถึง สามารถนำไปใช้ประโยชน์น้อยที่สุด

โปรดเลือกระดับผลการประเมินจากการดำเนินการตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง

รายการ	การดำเนินการตามแผนป้องกันฯ					หมายเหตุ
	มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปานกลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อยที่สุด (๑)	
๑. หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน						
๑.๑ ข้อมูลโครงสร้างและขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน						
๑.๒ ข้อมูลหน่วยงานรับผิดชอบครบถ้วนตรงตามภารกิจ						
๑.๓ ข้อมูลช่องทางติดต่อหน่วยงาน						
ข้อเสนอแนะ:						
๒. งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ						
๒.๑ ข้อมูลแหล่งงบประมาณและขั้นตอนการใช้งบประมาณในการป้องกัน						
๒.๒ ข้อมูลแหล่งงบประมาณและขั้นตอนการใช้งบประมาณในการช่วยเหลือ						
๒.๓ ข้อมูลแหล่งงบประมาณและขั้นตอนการใช้งบประมาณในการเยียวยา						

รายการ	การดำเนินการตามแผนป้องกันฯ					หมายเหตุ	
	มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปาน กลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อยที่สุด (๑)		
ข้อเสนอแนะ:							
๓. การจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง							
๓.๑ ข้อมูลพื้นฐานครบถ้วน (ข้อมูลกายภาพ ข้อมูลอุตุ- อุตุนิยมวิทยา โครงการปัจจุบัน แผนงานโครงการในอนาคต สมดุลน้ำระดับพื้นที่ เป็นต้น)							
๓.๒ ข้อมูลพื้นที่เสี่ยงขาด แคลนน้ำ สอดคล้องกับความ เป็นจริง							
๓.๓ ข้อมูลปัญหา และสาเหตุ ของสภาวะน้ำแล้งในลุ่มน้ำ							
๓.๔ ข้อมูลเครื่องมือบริหาร จัดการน้ำ (คลองส่งน้ำ ท่อส่ง น้ำ อาคารทดน้ำ เครื่องสูบน้ำ เป็นต้น)							
ข้อเสนอแนะ:							
๔. การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ							
๔.๑ ช่องทางการติดตามข้อมูล สถานการณ์ (สถานการณ์ ปกติ)							
๔.๒ แนวทางการ ประชาสัมพันธ์สถานการณ์ (เสี่ยงภัย/ขณะเกิดภัย)							
๔.๓ แนวทางการ ประชาสัมพันธ์การให้ความ ช่วยเหลือ (ขณะเกิดภัย)							

รายการ	การดำเนินการตามแผนป้องกันฯ					หมายเหตุ	
	มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปาน กลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อยที่สุด (๑)		
ข้อเสนอแนะ:							
๕. วิธีการควบคุมการใช้น้ำในพื้นที่							
๕.๑ ข้อมูลแนวทางการจัดทำ แผนจัดสรรน้ำ							
๕.๒ ข้อมูลแนวทางการ ติดตามการใช้น้ำตามแผนการ จัดการน้ำ							
๕.๓ ข้อมูลแนวทางการ ควบคุมการใช้น้ำ							
ข้อเสนอแนะ:							
๖. การหาแหล่งน้ำทดแทนและการขนส่งน้ำจากแหล่งน้ำทดแทนมายังพื้นที่ซึ่งเกิดภาวะน้ำแล้ง							
๖.๑ ข้อมูลแหล่งน้ำในพื้นที่ เสี่ยง							
๖.๒ ข้อมูลแหล่งน้ำข้างเคียง พื้นที่เสี่ยง							
ข้อเสนอแนะ:							
๗. การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภาวะน้ำแล้ง							
๗.๑ ข้อมูล กลไก/ขั้นตอน การปฏิบัติงานร่วมกันของ หน่วยงานที่ชัดเจน							
๗.๒ ข้อมูลหน่วยงาน ให้ความช่วยเหลือตรงตาม ภารกิจ							

รายการ	การดำเนินการตามแผนป้องกันฯ					หมายเหตุ	
	มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปาน กลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อยที่สุด (๑)		
ข้อเสนอแนะ:							
.....							
.....							

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ตอนที่ ๒ แบบสำรวจเพื่อติดตามการดำเนินการภายใต้แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

โปรดเลือกระดับผลการประเมินจากการดำเนินการตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

รายการ	การดำเนินการตามแผนป้องกัน					หมายเหตุ
	มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปาน กลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อย ที่สุด (๑)	
๑. หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน						
๑.๑ ข้อมูลโครงสร้างและขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน						
๑.๒ ข้อมูลหน่วยงานรับผิดชอบครบถ้วน ตรงตามภารกิจ						
๑.๓ ข้อมูลช่องทางติดต่อหน่วยงาน						
ข้อเสนอแนะ:						
๒. งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ						
๒.๑ ข้อมูลแหล่งงบประมาณและขั้นตอนการใช้งบประมาณในการป้องกัน						
๒.๒ ข้อมูลแหล่งงบประมาณและขั้นตอนการใช้งบประมาณในการช่วยเหลือ						
๒.๓ ข้อมูลแหล่งงบประมาณและขั้นตอนการใช้งบประมาณในการเยียวยา						
ข้อเสนอแนะ:						
๓. การจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม						
๓.๑ ข้อมูลพื้นฐานครบถ้วน (ข้อมูลกายภาพ ข้อมูลอุตุ-อุทกวิทยา โครงการปัจจุบัน แผนงานโครงการในอนาคต เป็นต้น)						
๓.๒ ข้อมูลพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม สอดคล้องกับความเป็นจริง						
๓.๓ ข้อมูลปัญหา และสาเหตุ						

รายการ	การดำเนินการตามแผนป้องกันฯ					หมายเหตุ
	มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปาน กลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อย ที่สุด (๑)	
๓.๔ ข้อมูลเครื่องมือบริหารจัดการน้ำ (อาคารชลประทาน ประตูระบายน้ำ เครื่องสูบน้ำ เป็นต้น)						
๓.๕ ข้อมูลฝังน้ำ						
ข้อเสนอแนะ:						
๔. การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม						
๔.๑ ข้อมูลเกณฑ์ระดับความรุนแรงของสถานการณ์						
๔.๒ ข้อมูลผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น แต่ละระดับความรุนแรง						
๔.๓ ข้อมูลจุดวิกฤต พื้นที่เปราะบาง						
๔.๔ ข้อมูลแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงและขั้นตอนการดำเนินงาน (ขั้นตอนการรับมือกรณีปริมาณน้ำมากผิดปกติ)						
๔.๕ ข้อมูลหน้าที่และขั้นตอนการดำเนินงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ (อำนาจหน้าที่ กระบวนการ วิธีการ)						
๔.๖ ข้อมูลหน้าที่และขั้นตอนการดำเนินงานของหน่วยงาน (อำนาจหน้าที่ กระบวนการ วิธีการ)						
๔.๗ ข้อมูลแนวทางการจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะกิจ						
๔.๘ ข้อมูลพื้นที่อพยพและขั้นตอนการอพยพ						
๔.๙ ข้อมูลขั้นตอนและหลักเกณฑ์การชดเชยและเยียวยา						

รายการ	การดำเนินการตามแผนป้องกันฯ					หมายเหตุ	
	มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปาน กลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อย ที่สุด (๑)		
ข้อเสนอแนะ:							
๕. การจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วม							
๕.๑ ข้อมูลสถานีฝายระวัง							
๕.๒ เกณฑ์การฝายระวัง/แจ้งเตือน							
๕.๓ กระบวนการแจ้งเตือน							
ข้อเสนอแนะ:							
๖. การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ							
๖.๑ ช่องทางการติดตามข้อมูลสถานการณ์ (สถานการณ์ปกติ)							
๖.๒ แนวทางการประชาสัมพันธ์สถานการณ์ (เสี่ยงภัย/ขณะเกิดภัย)							
๖.๓ แนวทางการประชาสัมพันธ์การให้ความช่วยเหลือ และการอพยพ (ขณะเกิดภัย)							
ข้อเสนอแนะ:							
๗. วิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการให้น้ำระบายไปตามแนวทางที่กำหนด							
๗.๑ ข้อมูลแนวทางการบริหารจัดการน้ำ (ภาพรวมการบริหารจัดการทั้งระบบลุ่มน้ำการผันน้ำเพื่อบรรเทาปัญหา)							
๗.๒ ข้อมูลแนวทางการบริหารจัดการอ่างเก็บน้ำ							
๗.๓ ข้อมูลแนวทางการบริหารจัดการน้ำในแม่น้ำ (การจัดจราจรน้ำ)							
๗.๔ ข้อมูลแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่ลุ่มต่ำ							

รายการ	การดำเนินการตามแผนป้องกันฯ					หมายเหตุ	
	มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปาน กลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อย ที่สุด (๑)		
ข้อเสนอแนะ:							
๘. วิธีการกักเก็บน้ำเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป							
๘.๑ ข้อมูลแหล่งเก็บกักน้ำ							
๘.๒ ข้อมูลแนวทาง/ขั้นตอน การ กักเก็บน้ำ							
๘.๓ ข้อมูลแนวทาง/ขั้นตอน การ นำน้ำออกมาใช้							
ข้อเสนอแนะ:							
๙. การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อาจได้รับภัยพิบัติจากน้ำท่วม							
๙.๑ ข้อมูล กลไก/ขั้นตอนการ ปฏิบัติงานร่วมกันของหน่วยงานที่ ชัดเจน							
๙.๒ ข้อมูลหน่วยงานให้ความ ช่วยเหลือ ตรงตามภารกิจ							
ข้อเสนอแนะ:							

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ ๗ ความคาดหวังต่อแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง

(หากตอบตอนที่ ๕-๖ แล้ว ให้ข้ามไปตอบตอนที่ ๙)

๑. ท่านมีความคิดเห็นและคาดหวังต่อหน่วยงานผู้รับผิดชอบและหน่วยงานสนับสนุนในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งอย่างไร

.....

.....

.....

๒. ท่านมีความคิดเห็นและคาดหวังต่อบรรยากาศที่ใช้ในการดำเนินการภาวะน้ำแล้งอย่างไร

.....

.....

.....

๓. ท่านมีความคิดเห็นและคาดหวังต่อการจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งอย่างไร

.....

.....

.....

๔. ท่านมีความคิดเห็นและคาดหวังต่อการเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบแผนการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งอย่างไร

.....

.....

.....

๕. ท่านมีความคิดเห็นและคาดหวังต่อวิธีการความคุมการใช้น้ำในพื้นที่เสี่ยงหรือเกิดภาวะน้ำแล้งอย่างไร

.....

.....

.....

๖. ท่านมีความคิดเห็นและคาดหวังต่อการหาแหล่งน้ำทดแทนและการขนส่งน้ำจากแหล่งน้ำทดแทนมายังพื้นที่ซึ่งเกิดภาวะน้ำแล้งอย่างไร

.....

.....

.....

๗. ท่านมีความคิดเห็นและคาดหวังต่อการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภาวะน้ำแล้งอย่างไร

.....

.....

.....

ตอนที่ ๔ ความคาดหวังต่อแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง

(หากตอบตอนที่ ๕-๖ แล้ว ให้ข้ามไปตอบตอนที่ ๙)

๑. ท่านมีความคิดเห็นและคาดหวังต่อหน่วยงานผู้รับผิดชอบและหน่วยงานสนับสนุนในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมอย่างไร

.....

.....

.....

๒. ท่านมีความคิดเห็นและคาดหวังต่อบรรยากาศที่ใช้ในการดำเนินการภาวะน้ำท่วมอย่างไร

.....

.....

.....

๓. ท่านมีความคิดเห็นและคาดหวังต่อการจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมอย่างไร

.....

.....

.....

๔. ท่านมีความคิดเห็นและคาดหวังต่อการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วมอย่างไร

.....

.....

.....

๕. ท่านมีความคิดเห็นและคาดหวังต่อการจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วมอย่างไร

.....

.....

.....

๖. ท่านมีความคิดเห็นและคาดหวังต่อการเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบแนวป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมอย่างไร

.....

.....

.....

๗. ท่านมีความคิดเห็นและคาดหวังต่อวิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการให้น้ำระบายไปตามแนวทางที่กำหนดในภาวะน้ำท่วมอย่างไร

.....

.....

.....

๘. ท่านมีความคิดเห็นและคาดหวังต่อวิธีการกักเก็บน้ำเพื่อนำไปใช้ประโยชน์อย่างไร

.....

.....

.....

๙. ท่านมีความคิดเห็นและคาดหวังต่อการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อาจได้รับภัยพิบัติจากน้ำท่วมอย่างไร

.....

.....

.....

ตอนที่ ๙ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม / ความคาดหวัง ภายใต้แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

ข้อเสนอแนะ / ความคาดหวัง

.....

.....

.....

.....

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายไพฑูรย์ เก่งการช่าง
นายไฉติต โอชวิซ

นายเลิศพันธ์ สุขยิธัญ
นายชัยรัตน์ ศรีโนนทอง
นายโอฬาร เวศอุไร
นายสถาพร รักชีพ

รองเลขาธิการ สททช.
ที่ปรึกษาด้านยุทธศาสตร์น้ำ
รักษาราชการแทน รองเลขาธิการ สททช.
ผู้อำนวยการกองบริหารจัดการลุ่มน้ำ
ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค ๓
ผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารจัดการลุ่มน้ำ ๒
รักษาราชการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารจัดการลุ่มน้ำ ๑

ผู้จัดทำ

สททช.๓

นายณัฐวุฒิ พันธ
กองบริหารจัดการลุ่มน้ำ สททช.
นางสาวพุทธิกุล ทองเนื้อสุก
นายสิริวัชร บุญวิชัย
นางสาวเบญจพร วัฒนวินิน
นางสาวกัญญาภัทร แซ่มเจริญพร

ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานลุ่มน้ำชี
ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารจัดการลุ่มน้ำ ๒
วิศวกรชลประทานชำนาญการ
วิศวกรชลประทานปฏิบัติการ
วิศวกรชลประทานปฏิบัติการ

